వ్యవస్థ

సి.హెచ్. శాంతాదేవి

పెళ్ళిపందిరి కలకలలాడుతూంది....

ఎత్తుగా కట్టిన కల్యాణమంటపంలో వధూవరులు బొమ్మల్లా అలంకరించుకుని కూర్చున్నారు. పురోహితులు ఆపకుండా వేదాలు వల్లిస్తున్నారు. మధ్యమధ్యలో మేళాలవాళ్ళు మేమూ వున్నామంటూ ఆ ప్రదేశమంతా దద్దరిల్లిపోయేటట్టు బ్యాండ్ వాయిస్తున్నారు.

మంగళ సూత్రధారణ సమయం వచ్చింది.

పెళ్ళికూతురు సిగ్గుల మొగ్గయి తల వాల్చుకు కూర్చుంది.

పెళ్ళికొడుకు క్రీగంట చూడటం మానలేదు.

పురోహితుడు అందించిన మాంగల్యం అందుకుని లేచి నిలబడ్డాడు.

ఇంతలో....

"అమ్మా!.... అమ్మా" అని అరుచుకుంటూ పదిపన్నెండేళ్ళ కుర్రవాడు గేటులోంచి పరిగెత్తుకొస్తున్నాడు.

అందరూ వింతగా ఆ కుర్రవాడి వేపే చూడసాగారు.

పురోహితులు మంత్రాలు ఆపేసి ఇటే చూస్తున్నారు.

మాంగల్యం కట్టటానికి వంగబోతూ ఆగిపోయాడు పెళ్ళికొడుకు.

ఆ పిల్లవాడు సరాసరి వధువు కూర్చున్నవేపుకు వచ్చి,

"అమ్మా!" అంటూ దీనంగా చూస్తూ నిలబడ్డాడు.

ఆ కుర్రవాడి దుస్తులు చిరిగిపోయి మట్టికొట్టుకుని వున్నాయి. తలంతా దుమ్ము కొట్టుకుని ఏ ఫకీరువెధవో అన్నట్టున్నాడు.

ఆ అబ్బాయి ఎవర్నీ చూడటంలేదు. పెళ్ళికూతురునంకే చూస్తూ "అమ్మా, అమ్మా" అంటున్నాడు.

పెళ్ళికూతురు దిమ్మెరపోయి వాడి వంకే చూస్తోంది.

తన తమ్ముడి వయసున్న ఆ పిల్లవాడు తనని అమ్మా అని సంభోదిస్తుంటే చూసేవారికందరికీ విడ్డూరంగానే వుంది.

పెళ్ళికొడుకు ఆలోచనగా చూస్తున్నాడు....

ఆ పిల్లవాడు పెద్దవాడే కావచ్చు.... కానీ, తన కాబోయే భార్య వయసు ఏమంత తక్కువేమీ కాదు...

కళ్ళు క్రిందికి దించి పెళ్ళికూతురు వేపు చూశాడు సంగతేమిటన్నట్టు....

ఆ అమ్మాయి అయోమయంగా చూస్తోంది.

ముందుగా తేరుకున్నది పెళ్ళికుమార్తె తండ్రి రఘురామయ్య. ఆయనకి జరగనున్న ప్రమాదం వెంటనే స్ఫురణకొచ్చింది.

"ఏయ్, ఎవర్రా నువ్వు? ఫో బయటకు" అన్నాడు గద్దిస్తూ.

ఆ పిల్లవాడు అటువేపే చూడలేదు.

వాడి చూపులన్నీ పెళ్ళికూతురుమీదే వున్నాయి.

"అమ్మా, అమ్మా" అంటున్నాడు కన్నీళ్ళతో.

పెళ్ళివారంతా ఈ విపరీతాన్ని ముద్కున వేలేసుకుని చూస్తున్నారు నిశ్శబ్దం అంతటంచి నెమ్మదిగా గుసగుసలు బయల్దేరాయి.

అంతా గమనిస్తూనే వున్నాడు రఘురామయ్య.

అతను కోపంతో పిచ్చివాడయ్యాడు. పిల్లవాడిని రెక్కపుచ్చుకుని బయటకు ఈడ్చుకు వెడుతూ-

"వెధవా, ఎవర్రా అమ్మ? ఇంకోసారి ఆ మాట కూశావంటే పళ్ళు రాల గొడ్తాను ఫో బయటికి...." గేటుదాకా ఈడ్చుకెళ్ళాడు. వాడు ఇంకా వెనక్కి వెనక్కి చూస్తూ-

"అమ్మా, అమ్మా" అని ఏడుస్తూనే వున్నాడు.

రఘురామయ్య నిర్దాక్షిణ్యంగా ఆ కుర్రవాణ్ణి గేటుబయట వదిలి అక్కడ వున్న నౌకరుతో "వీణ్ణి దూరంగా వదిలేసిరా. ఎవరో పిచ్చివాడిలాగున్నాడు

....” అని నుదుటపట్టిన చెమట తుడుచుకుంటూ పెళ్ళిపందిట్లోకి వచ్చాడు.

అంతా నిశ్శబ్దం అయిపోయింది ఒక్క క్షణం.

ఎవరూ ఏం మాట్లాట్టానికి సాహసించ లేకపోయారు.

ముందుగా తేరుకున్నది రఘురామయ్యే....

అనవసరంగా నవ్వుతూ, “ఎవరో పిచ్చివాడిలాగున్నాడు పాపం!” అన్నాడు ఎవర్నీ వుద్దేశించి కాకుండా.

మంత్రాలు చెప్పే బ్రాహ్మడు ఇప్పటికి షాక్‌నుండి తేరుకున్నాడు. తిరిగి తన మామూలు ధోరణిలో బిగ్గిరిగా మంత్రాలు చదవసాగాడు.

పెళ్ళికొడుకు తండ్రి ఒక్కసారి వులిక్కిపడ్డాడు. ఆయన మొహం గంభీరంగా మారిపోయింది.

“ఆపండి” అన్నాడు సాధ్యమైనంత బిగ్గరగా,

రఘురామయ్యగారు తెల్లబోయి చూశారు.

ఆయనకు మాట్లాడే అవకాశం యివ్వకుండా, కొడుకు దగ్గరగా వచ్చి,

“లేచి రా....” అని వియ్యంకుడి వేపు తిరిగి,

“క్షమించండి. మరో ముహూర్తం పెట్టుకుందాం. ఈలోపున ఆ కుర్రవాడి సంగతేమిటో కనుక్కోండి....”

రఘురామయ్యకి విషయం ఏమిటో అర్థమైపోయింది. ఆయన మొహం దీనంగా మారింది.

“అంటే.... అంటే....”

“అదంతే. ఆ పిల్లవాడు పిచ్చివాడు కాదని నా నమ్మకం....”

మిన్నువిరిగి మీదపడినట్టయింది కన్యా దాతకి. వియ్యంకుడి దగ్గరగా వచ్చి చేతులు పట్టుకుంటూ,

“మీకిదేమన్నా భావ్యంగా వుందా? ఆ బికారి పెధవేదో వాగాడని అర్ధాంతరంగా పెళ్ళిఆపి నా కూతురు బ్రతుకు గంగపాలు చేస్తారా? ఒక్కసారి వివేకంతో ఆలోచించండి....” ఆయనెంత నిదానంగా మాట్లాడాలనుకున్నా మాటలు వాడిగా వచ్చాయి.

“ఆలోచించవలసింది ఏమీ లేదు.... లేచి రారా” అని హూంకరించి ముందుకు కదిలాడు.

పెళ్ళికూతురు మొహానికి చేతులు కప్పుకుని లోపలికి పరిగెత్తింది.

మరునిమిషంలో పెళ్ళిపందిరి నిర్మానుష్యమైపోయింది.

* * *

సూర్యుడు పడమరకి వాలిపోతున్నాడు.

హైదరాబాద్ వీధులన్నీ జనసందడితో వచ్చేపోయే వాహనాలతో రద్దీగావున్నాయి.

ఎత్తుగా కొండమీద కట్టబడివున్న వెంకటేశ్వరస్వామి ఆలయం నుండి బయటకు వచ్చారో పడుచుదంపతులు. క్రింద నిలిచివున్న కారువేపు నడిచారు.

"కమాన్ కుసుమ....ఏమలా నిలబడి పోయావు?" వెనక్కి తిరిగి చూసి ఆమె చూపుల వెంబడి తన దృష్టిని పోనిచ్చాడు. అప్పటికే పరుగుపరుగున పదిసంవత్సరాల పిల్లవాడు, "నాన్నా.... నాన్నా" అంటూ వస్తున్నాడు.

కుసుమ ఆశ్చర్యం నిండిన కళ్ళతో ఆ కుర్రవాడి వంకే చూస్తున్నది. ఆ పిల్లవాడు దగ్గిరగా వచ్చేశాడు.

"నాన్నా....నన్ను నీతో తీసికెళ్ళు.... నన్ను మనింటికి తీసుకువెళ్ళు...." అని ఏడవసాగాడు.

కుసుమ ప్రశ్నార్థకంగా చూసింది భర్త మొహంలోకి.

అతను అయోమయంగా చూస్తున్నాడు ఆ కుర్రాడి వేపు.

"ఎవర్రా నీకు నాన్న.... ఎవరు నువ్వు?" అన్నాడు గద్దిస్తున్నట్టు.

"నువ్వే మా నాన్నవి. నన్ను తీసు కెళ్ళు...." తిరిగి ఏడవటం ప్రారంభిం చాడు, దగ్గరగావచ్చి చొక్కాలాగుతూ...

అతను వ్యగ్రుడై పోయాడు.

"పోరా, రాస్కెల్. ఎవరనుకుని నా వెంటపడుతున్నావో.... నువ్వు రా కుసుమా, ఈ దర్టీరోగ్‌తో మనకేమిటి?" అన్నాడు కారువేపు నడుస్తూ.

కుసుమ కదలలేదు.

కుర్రవాడివేపు ఆలోచనగా చూస్తూ, "నీకు ఆయనే మీ నాన్నని ఎవరు చెప్పారు." అతను కుసుమ మాటలకి వెనక్కి తిరిగి వచ్చాడు.

"ఏవిఁటి కుసుమా, ఆ పిచ్చివాడితో నీకేమిటి?" అన్నాడు చిరాకుగా.

కుసుమ అతని మాటలకి జవాబివ్వ లేదు.

"చెప్పు.... ఆయన నీకు తండ్రి అని ఎవరు చెప్పారు."

అతనికి మరింత కోపం వచ్చింది.

"కు సు మా, నా మాట వింటావా, లేదా?" అంటూ ఆమె చెయ్యి పుచ్చుకుని బలవంతాన లాక్కెళ్ళి కారులో కూలే శాడు. కుసుమ మాట్లాడలేదు. పెదిమలు బిగబట్టి ఆలోచిస్తూంది.

వెనకనుండి ఆ పిల్లవాడి అరుపులు అస్పష్టంగా వినబడుతున్నాయి. కారు దూరమవుతుంటే....

"నాన్నా.... నాన్నా...."

కుసుమ ఇంటికి వచ్చాక మౌనంగా వుంది.

అతనదేమీ పట్టించుకున్నట్టు లేదు.

మామూలుగా కూనిరాగాలు తీసు కుంటూ బట్టలు మార్చుకున్నాడు.

"వడ్డించవోయ్.... ఆకలేస్తూంది.." అన్నాడు.

కుసుమ ఈ లోకంలో లేనట్టుగా బట్టలయినా మార్చకుండా చెంపకి చెయ్యి చేర్చుకుని ఆలోచిస్తూంది.

అతను ఆమె దగ్గరగా వచ్చాడు.

ఆమె అతనివంక కళ్ళెత్తి చూసింది.

"ఏవిఁటి కుసుమా, అలా వున్నావు?"

"ఏమీలేదు...." అని ఒక్క క్షణం ఆగి,

"ఆ పిల్లవాడు నిజంగా మీకు తెలియదా?"

అతను ఒక్కక్షణం కనుబొమలు ముడిచి మళ్ళీ మామూలుగా అయి పోయాడు.

"ఓహో.... నువ్వింకా అదే ఆలోచిస్తున్నావా? ఎవరో మూర్ఖుడు ఏదో వాగాడని అదే పట్టుకూర్చుంటావా?"

కుసుమ తల అడ్డంగా వూపింది.

"ఆ అబ్బాయి అంత గుర్తు పట్టినట్టు "నాన్నా" అని పిలుస్తుంటే...." కుసుమ కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి.

"కుసుమా, చదువుకున్నదానివి. ఇంత అవివేకంగా మాట్లాడతావనుకో లేదు. నీ వుద్దేశం ఏమిటి?" అతను తీవ్రంగా చూశాడు.

కుసుమ మాట్లాడలేదు.

ఆమె మౌనం అతనికి అంతా విప్పి చెప్పినట్టయింది.

కోపంగా అన్నాడు.

"అంటే. ఆ అబ్బాయికి నేనే తండ్రి నంటావా? ఛీ....ఛీ.. ఇంత మూర్ఖురాలి వనుకోలేదు. ఇన్నాళ్ళు నన్ను అర్థం చేసుకున్నదింతే...." గదిలోకి వెళ్ళి విసురుగా తలుపులు వేసుకున్నాడు.

కుసుమ కన్నీళ్ళతో అలాగే కూర్చుంది.

* * *

....పాకలోకి వర్షపు నీరు ధారలుగా పరిగెడుతోంది. లోపల మినుకుమినుకు మంటూంది దీపం....

ఏడెనిమిదేళ్ళ పిల్ల కునికిపాట్లు పడుతూ కూర్చుంది. పాకలోకి ఎవరో వచ్చినట్టు అలికిడయి కళ్ళువిప్పిచూసింది.

"అన్నా.... ఆకలేస్తోంది...." కడుపు వైపు చేయిపెట్టి చూపిస్తూ దీనంగా అడిగింది.

ఆ పిల్లవాడికి పదేళ్ళకన్నా ఎక్కువ వయసుండదు....

చేతిలోవున్న ఖాళీగావున్న గిన్నె క్రింద పడేసి-

"ఏమీ దొరకలేదు చెల్లాయి...." అంటూ అక్కడే చతికిలబడ్డాడు. ఆ పిల్ల ముడుచుకుపోతూ కూర్చుంది. చలికి వేళ్ళు కొంకర్లుపోతున్నాయి.

బయట కుక్కపిల్ల వానకి తడుస్తూ మధ్య మధ్య కీచుకీచు మంటూ అరుస్తూంది.

మధ్యరాత్రి మెలకువ వచ్చింది మీద చినుకులు పడటంతో.... పక్కకి తిరిగి చెల్లెలివంక చూశాడు....

ఆ అమ్మాయిలో ఎక్కడా చలనం లేదు....

ఆకలికి తట్టుకోలేక పోయివుంటుంది అనుకున్నాడు.

ఎట్లాగయినా రేపు తినటానికేదయినా తెచ్చివ్వాలి చెల్లాయికి అనుకున్నాడు, ఆమె వంకే చూస్తూ.

ఆ అమ్మాయి మధ్యమధ్య వణుకుతోంది. తన చొక్కా విప్పి వంటిమీద కప్పాడు.

తను ముడుచుకు కూర్చున్నాడు తెల్లవార్లూ ఆ పిల్లవంకే చూస్తూ.... అట్లా చూస్తూ కూర్చుంటే లీలగా ఏవో గత స్మృతులు జ్ఞాపకానికి రాసాగాయి.... అమ్మా, నాన్న వున్న రోజులు.... అప్పు

డెంతబావుండేది.... అనుకున్నాడు. ఈ మాట రోజుకోసారి అనుకుని తృప్తిపడతాడు. ఆ రోజులన్నీ తనకు జ్ఞాపకం వున్నంతవరకూ చెల్లెలికి చెప్పి ఆనందిస్తూంటాడు....

అమ్మా, నాన్నా ఎంత సంతోషంగా ఉండేవారు.

తనని ఎంత ప్రేమగా చూసుకునేవారు.... చెల్లిపుట్టింది. నాన్నలో మార్పు మొదటిసారి చూశాడు. ఇంటికి రాగానే అమ్మమీద విసుక్కోవటం గుర్తుంది.... తర్వాత ఏమైంది? ఎందుకో తెలీదుగానీ అమ్మ ఎప్పుడూ దిగులుగా తననీ, చెల్లాయినీ దగ్గర కూర్చోబెట్టుకుని కన్నీళ్ళు కారుస్తూ వుండేది. తను చిట్టి చేతులతో అమ్మ కన్నీళ్ళు తుడుస్తుంటే ఆమె దుఃఖం మరింత ఎక్కువయేది ఒకరోజు హఠాత్తుగా నాన్న యింటికి రాలేదు. తను ప్రతిరోజూ అడిగేవాడు అమ్మని నాన్న కోసం అమ్మ కన్నీళ్ళు కార్చేది తప్ప జవాబు చెప్పేదికాదు.... తర్వాత అమ్మా తనూ చెల్లి వుండేవారు...

ఒకరోజు లాల్చీ, పైజమా వేసుకున్న పెద్దమనిషి వచ్చాడు.

తను నిద్రపోలేదు. అమ్మ ముందు గదిలో ఎందుకో అతన్ని బ్రతిమాలుకుంటోంది.

ఎవరాయన?

అమ్మ ఎందుకు ఆయన్ని బ్రతిమాలాలి? ఈ ప్రశ్నలకి జవాబులు ఈనాడు తనకు తెలీలేదు.

ఆయన వెళ్ళిపోయాడు.

అమ్మ ఏడుస్తూ తన పక్కలో పడుకుంది.

తర్వాత ఇంట్లో ఎంతో కష్టమయింది. తిండికి కూడా వుండేదిగాదు.

ఒకరోజు ఆ లాల్చీ ఆయన మళ్ళీ వచ్చాడు.

ఈసారి అమ్మ మొహంలో కోపం, బాధ ఏమీ లేవు.... కానీ ఆ మొహం చూడాలంటే భయంవేసేది....

అమ్మ ఒకరోజు చాలా దిగులుగా కనిపించింది.

తనని దగ్గరగా కూర్చోబెట్టుకుంది కన్నీళ్ళు కారుస్తూ....

మర్నాడు అమ్మ ఇంట్లో కనిపించలేదు....

తను ఎంత ఏడిచాడు.

చెల్లాయికి ఏమీ తెలీదు. తను ఏడుస్తుంటే అదీ ఏడిచింది.....

* * *

వర్షం పెద్దదయింది.

గాలికి చెట్లు వూగిపోతున్నాయి.

పాక ఏ క్షణాన్నయినా కూలిపోవటానికి సిద్ధంగా వుంది.

తెల్లతెల్లవారుతుండగా,

కొద్దిగా నిద్రపట్టిందేమో, తటాలున మెలకువవచ్చి చెల్లివేపు చూశాడు. ఆపిల్ల కదలక మెదలక పడివుంది.

ఎంత పొద్దెక్కినా ఆ అమ్మాయి అలాగే పడుకునేవుంది.

పక్కనే తనతోపాటు ముష్టెత్తుకు తిరిగే మరో పిల్లవాడిని కేకేసి తీసుకొచ్చాడు.

వాడు ఆ పిల్లని ముట్టుకుని చూశాడు.

"అరే, మీ చెల్లి చచ్చిపోయింది. నీకు తెలీలేదా? వళ్ళు ఇంత చల్లగా వుంటే చచ్చిపోయినట్టు అర్థం...."

ఆ పిల్లకి తనే అన్నయ్య కాబట్టి అన్నీ తనే చెయ్యాలి....

స్నేహితుడి సలహా ప్రకారం దొడ్లో గొయ్యి తవ్వారు ఇద్దరూ కలిసి.

చెల్లెల్ని ఎత్తుకెళ్ళి ఆ గోతిలో పెట్టి మన్ను కప్పేశాడు....

చేతులు కడుక్కుని లోపలకు వచ్చేశాడు.

చెల్లెలు పడుకున్న చోటుని అయోమయంగా చూశాడు ఒక్కక్షణం....

బయటకు వెళ్ళిపోయాడు....

మళ్ళీ వాడు ఆ గుడిసెలోకి రాగా చుట్టుపక్కలవారెవరూ చూడలేదు.

"అమ్మా.... అమ్మా...."

కారులో నుండి తల బయటకు పెట్టి, "ఫో.... ముష్టివెధవా...." అని డోరు వేసేసి కారు స్పీడుగా పోనిచ్చాడో పెద్ద మనిషి.

"నాన్నా.... నాన్నా...."

"ఛీ.... వాణ్ణి బయటకు తన్ని తగలెయ్యండి." రంకెలేశాడో సూటువాలా.

"ఎవరో పిచ్చివాడు పరిగెత్తుతున్నాడు. పట్టుకోండి.... పట్టుకోండి...." కేకలు.

రోడ్డుమీద పడిపోతూ మళ్ళీ లేస్తూ పరిగెత్తుతున్నాడో పిల్లవాడు.

వెనకనించి గొల్లున అరుస్తూ రాళ్ళు విసురుతున్నారు పిల్లలు

వాడలా పరిగెత్తుతూనే వున్నాడు....